

תת"ע 7374/05/16 - שיח אחמד מוחמד נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תת"ע 7374-05-16 מדינת ישראל נ' שיח' אחמד מוחמד
תיק חיצוני: 13210117605

בפני כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי
מבקש שיח אחמד מוחמד
באמצעות עו"ד נור אסלאן
נגד
משיבה מדינת ישראל
באמצעות עו"ד רפאלה שושן

החלטה

בפני בקשה לביטול פסק דין, שניתן בהעדרו של המבקש וסנגורו, ביום 9.10.16.

בהתאם לכתב האישום, ביום 7.5.16, בשעה 2:40, נהג המבקש, נהג חדש, בשלושת החודשים האחרונים מיום קבלת היתר הנהיגה, ברכב, בשעות הלילה, ולא ישב במושב שלצידו "מלווה", כהגדרתו בפקודת התעבורה, בניגוד לסעיף 12א(ד)(2) לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961.

ביום 5.6.16 הגיש ב"כ המבקש דאז, עו"ד לוטפי דיאב, בקשה לדחיית מועד הדיון ובית המשפט נעתר לבקשה ודחה הדיון ליום 9.10.16. בבוקר יום הדיון התייצב הסנגור ומסר לבית המשפט כי המבקש אמור להגיע יחד עם עו"ד חדש, אשר קיבל את ייצוגו של המבקש.

משלא התייצב המבקש לדיון, ניתן פסק דין בהעדרו ע"כ' השופט אבישי קאופמן והושתו על המבקש חודשיים פסילה בפועל, פסילה מותנית של חודשיים למשך שנתיים, וקנס בסך 700 ₪.

ביום 26.12.17 הגיש סנגור חדש, אשר ייצג את המבקש, בקשה לביטול פסק דין. בבקשה נטען כי למבקש נודע על פסק הדין עת רצה לחדש את רישיונו במשרד הרישוי, ביום 14.12.17, ונסיונותיו לאתר את סנגורו הקודם עלו בתוהו. לטענת המבקש, עוה"ד הקודם אמור היה לייצגו בדיון, ועל בית המשפט לתן לו את יומו בבית המשפט. המבקש לא פרט את סיכויי הגנתו.

המשיבה התנגדה לבקשה בציינה כי מבירור שנערך עם המזכירות עלה כי המבקש, שהיה מיוצג, הגיש בקשה לדחיית דיון ובית המשפט נעתר לה. בנוסף נטען כי אין בפי המבקש טענות הגנה וכי נגזר עליו עונש מקל.

בית המשפט הורה בשתי החלטות שונות כי על הסנגור הקודם לתן תגובתו לדברים שעלו מהבקשה. לאחר שלא נמסרה

תגובתו, לפני משורת הדין, קבע בית המשפט דין בנוכחות הצדדים והסנגור הקודם.

ב"כ הצדדים והמבקש התייצבו לדיון. סנגורו הקודם לא התייצב לדיון.

ב"כ המבקש חזרה על בקשתה וב"כ המשיבה ציינה כי למבקש, נהג חדש, היה ידוע כי עומד ותלוי נגדו כתב אישום בבית המשפט, והיה עליו לברר עם סנגורו את מועד הדיון. שנית, למבקש לא נגרם עיוות דין, נוכח הענישה המידתית, ענישת מינימום הקבועה בחוק. בנוסף, נטען כי המבקש לא העלה טענות הגנה לענין עיוות דין. לשיטתה, בהתאם לפסיקה, נימוק של טעות משרדית של עו"ד, אין בו כדי להצדיק אי התייצבות לדיון ואין המדובר במקרה נדיר וחריג המצדיק היעדרות לבקשה.

ב"כ המבקש ציינה כי בשלב זה לא פורטו סיכויי ההגנה מאחר שעסקין בטיעונים מקדימים לענין פגם שנפל בהליך.

הכרעה

המסגרת המשפטית

סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לדון אדם בהיעדר וקובע חזקה כי אם הוזמן ולא התייצב בבית המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, וכי בית המשפט רשאי לדונו בהיעדר. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א) 2 נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;
(א) 3 בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.....

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

נמצאנו למדים כי בכל מקרה שנאשם הוזמן ולא הופיע לבית המשפט, הרי ניתן לדונו בהיעדר. אולם בית משפט רשאי לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדר (את הכרעת הדין או את גזר הדין, או את שניהם).

אמות המידה המנחות את ביהמ"ש בבואו להחליט בבקשה לביטול פסק דין קבועות בס' 130(ח).

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה

סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

הסעיף קובע שני טעמים המצדיקים ביטול פסק דין:

א. קיום סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש במשפטו.

ב. גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי ביטול פסק הדין.

התנאים אינם מצטברים. מכאן שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שערי ביהמ"ש בפניו, ביהמ"ש יעתר לבקשתו לביטול פסה"ד, גם אם אי התייצבותו נבעה מרשלנות בלבד. אולם אם אין קיים חשש כאמור נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור ידחה ביהמ"ש את בקשתו.

בבואו להכריע בבקשה, על ביהמ"ש לשקול מגוון רחב של שיקולים, ביניהם, חומרת העבירה, הזמן שעבר מאז נשפט, הבעיות הטכניות שמעורר הביטול, האינטרס הציבורי שביעילות הדיון לעומת אינטרס הנאשם, ועוד.

ההזמנה לדין

אין מחלוקת כי המבקש זומן כדין לדיון. ב"כ המבקש ייחס את העדרותו של המבקש לכשל בייצוג הקודם של המבקש. לטענתו, הסנגור הקודם שייצג את המבקש, מסר לבית המשפט, ביום הדיון, ללא ידיעת המבקש, כי המבקש מיוצג ע"י עו"ד חדש והשניים יופיעו באותו היום לדיון, בשעה שהמבקש סבר כי הוא מיוצג ע"י אותו הסנגור, ולבסוף איש לא התייצב, והמבקש נדון בהעדרו.

עוה"ד הקודם בחר שלא למסור תגובתו לעניין זה ולא להתייצב לדיון שקבעתי בעניין זה.

ברע"פ 9142/01 סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל (להלן - עניין סוראיה איטליא) קבע ביהמ"ש כי טעות משרדית של משרד עוה"ד אין בה כדי להצדיק אי הופעה לדיון.

"על-מנת לשכנע את בית-המשפט כי יש עילה טובה לביטול פסק-הדין ולהניע את גלגלי המערכת השיפוטית מחדש, האפשרות האחת היא שהמבקש יראה כי יש נימוק של ממש לאי-התייצבותו לדיון. שכחה של מועד הדיון לבדה, אפילו אם אירעה בתום-לב, אינה יכולה להצדיק אי-הופעה לדיון (ראו ר"ע 418/85 הנ"ל [5]). **דין דומה יחול לגבי טעות משרדית של עורך-הדין המייצג נאשם או לגבי טעות הנובעת מחוסר תשומת-לב של הנאשם עצמו.**" (א.ט.ג. - הדגשה שלי).

יתירה מכך, נדגיש כי על המבקש חלה החובה לעקוב אחר הדיונים המתנהלים בעניינו. כך קבע בית המשפט **בתתע (י-ם) 6374-02-14 שלומי פניש נ' מדינת ישראל**, שם התבקש בית המשפט לבטל פסק דין בשל טענת המבקש

לכשל בייצוג:

"לעניין אי ההתייצבות הנאשם- יתכן וסנגורו של הנאשם דאז התרשל בתפקידו כלפי הנאשם ואולם שומה על הנאשם לוודא כי הדין אכן נדחה. טענתו כי היה בטוח שהדין יידחה כפי שקרה גם בפעמים הקודמות אינה מצדיקה העדר בדיקה, וזאת כאמור מבלי לקבוע דבר לגבי התרשלות עורך דינו".

נוכח האמור, לא מצאתי קיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש לדיון.

עיוות דין

ברע"פ 1973/13 אסד חסן נ' מדינת ישראל, בהתייחסו לטענת כשל בייצוג, קבע כב' השופט א' שוהם כי על הטוען לה להוכיח קיומו של עיוות דין. כך בלשונו שם:

"הלכה פסוקה היא, כי על הטוען טענת כשל בייצוג להוכיח קיומו של עיוות דין ואין די בהעלאת טענות סתמיות בעלמא. המבחן לקיומו של עיוות דין, בהקשר זה, נקבע כמבחן סיבתי-תוצאתי, לפיו "יש להראות כי אלמלא הייצוג הכושל אפשר שתוצאת ההליך הייתה משתנה" (ראו, ע"פ 10153/07 קייסי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.7.2012); ע"פ 1057/96 אמסלו נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(5) 160 (1998)). עסקינן במבחן אובייקטיבי, בגדרו, על בית המשפט היושב על המדוכה לשאול "האם קיים חשש סביר כי הפגיעה בזכויות הנאשם השפיעה על שיקול הדעת השיפוטי, במובן זה שעקב הפגם גדלה הסבירות להרשעת שווא" (ע"פ 866/95 סוסן נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(1) 793, 797 (1996))."

בענייננו, המבקש לא פרש את סיכויי הגנתו ולא הראה כי אלמלא הייצוג הקודם, תוצאת ההליך הייתה משתנה. נפנה לדברי הסנגורית שציינה כי בשלב הזה המבקש אינו מעלה טענת הגנה מאחר שעסקינן בבקשה המבוססת על טענה להליך פגום.

עולה מהאמור כי בפני בית המשפט לא הוכח קיומו של עיוות דין שנגרם למבקש.

לעניין העונש - גם כאן לא מצאתי קיומו של עיוות דין. המבקש, נהג חדש, הורשע כי בשלושת החודשים האחרונים מיום קבלת היתר הנהיגה, ברכב, בשעות הלילה, ולא ישב במושב שלצידו "מלווה", ונדון, בהעדרו, לתקופה של חודשיים פסילה בפועל, פסילה מותנית של חודשיים למשך שנתיים, וקנס בסך 700 ₪. בנסיבות בהן הורשע המבקש, הענישה היא מידתית וסבירה.

נוכח האמור, הכרעת הדין וגזר הדין נותרים על כנם.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י' ניסן תשע"ח, 26 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.